

הינדה.

בעא מיניה רב הושעיא מרב הונא רבה: הא דאמרינן דשיעור "ניקבה" הוא מלא כרשינה. האם הכונה היא ל**כרשינה העומדת** בנקב בדוחק. אף על פי שאינה נכנסת ויוצאת בקלות, או כרשינה הנכנסת ויוצאה ונקב זה רחב יותר, ורק בשיעור זה הוי מום.

אמר לו: זו לא שמעתי, כיוצא בה שמעתי!

עצמות המת אינן מטמאין באהל, עד שיהא בהם רוב בנין של המת או רוב מנין או רובע הקב, חוץ מן השדרה או הגולגולת שכשהן שלימין הרי הן כשלעצמן מטמאין באהל. אבל אם חסרו אינם מטמאין אלא במגע ובמשא, ככל עצם שיש בה שיעור כשעורה.

דתנן באהלות: השדרה והגולגולת שחסרו אינם מטמאין באהל.

וכמה תהא חסרון בשדרה ששוב לא תקרא "שדרה שלימה" ולא תטמא עוד באהל?

בית שמאי אומרים: לכשתחסר שתי חוליות.

ובית הלל אומרים: חוליא אחת.

ובגולגולת, כמה הוא חסרון?

בית שמאי אומרים: כמלא מקדח, ולקמן מפרש לה.

ובית הלל אומרים: כדי שינטל מן החי וימות.

ויתבי רב חסדא וקמיבעיא ליה: הא דאמרו בית הלל כדי שינטל מן החי וימות, בכמה הוא שיעור זה?

ואמר ליה רב תחליפא בר אבודימי: הכי אמר שמואל: שיעורו, שיחסר בו כסלע.

ואיתמר: רב ספרא אמר: "שמעתתא" אמר ליה. דהא דאמר שמואל מימרא הוא.

ורב שמואל בר יהודה אמר: "מתניתא" אמר ליה. דהא דשמואל ברייתא היא.

וסימניך, שתדע מי אמר בלשון שמעתתא ומי בלשון מתניתא: "תני רב שמואל בר יהודה" הרכה פעמים היה רב שמואל בר יהודה נוקט לשון "תני". ומזה תדע דהכא נמי איהו קאמר משמיה דשמואל "מתניתא".

ואמר ליה רב חסדא לרב תחליפא: אם כן דהשיעור אליבא דבית הלל הוא כסלע, עשית דברי בית שמאי ודברי בית הלל אחד כיון שגם מלא מקדח הוא כסלע?

דתנן במסכת כלים: מאור, חלון, שלא נעשה בידי אדם, וכגון שנשבר מעט מהכותל שבין בית לבית, שיעורו, להביא את הטומאה מבית לבית, אם יש באחד מהם מת — מלא אגרוף גדול. דכיון שלא נעשה חלון זה בידי אדם, אין לו חשיבות אלא בשיעור זה. וזהו אגרופו של בן בטיח. אדם שהיה בעל בשר, והיה אגרופו גדול.

אמר רבי יוסי: וישנו כלומר שיעור אותו אגרוף הוא כראש גדול של אדם.

ואם נעשה החלון בידי אדם כדי להכניס אור לבית — שיעורו כמלא מקדח גדול של לשכה. שהיה מונח בלשכה לקדוח בו את הצריך לבדק הבית, שהוא כפונדיון, שם מטבע, האיטלקי, וכסלע נירונית — של נירון קיסר. [וכולוהו הנך שיעור אחד הן. מקדח, ופונדיון, וסלע נירונית].